

Färgaren 26

Fornlämning RAÄ Lund 73:1/Lämningsnr L1988:5459
Lunds stad och kommun, Skåne län
Arkeologisk schaktningsövervakning 2016–2017
Aja Guldåker

Titel: Färgaren 26
Författare: Aja Guldåker
Kulturmiljörapport: 2020:62

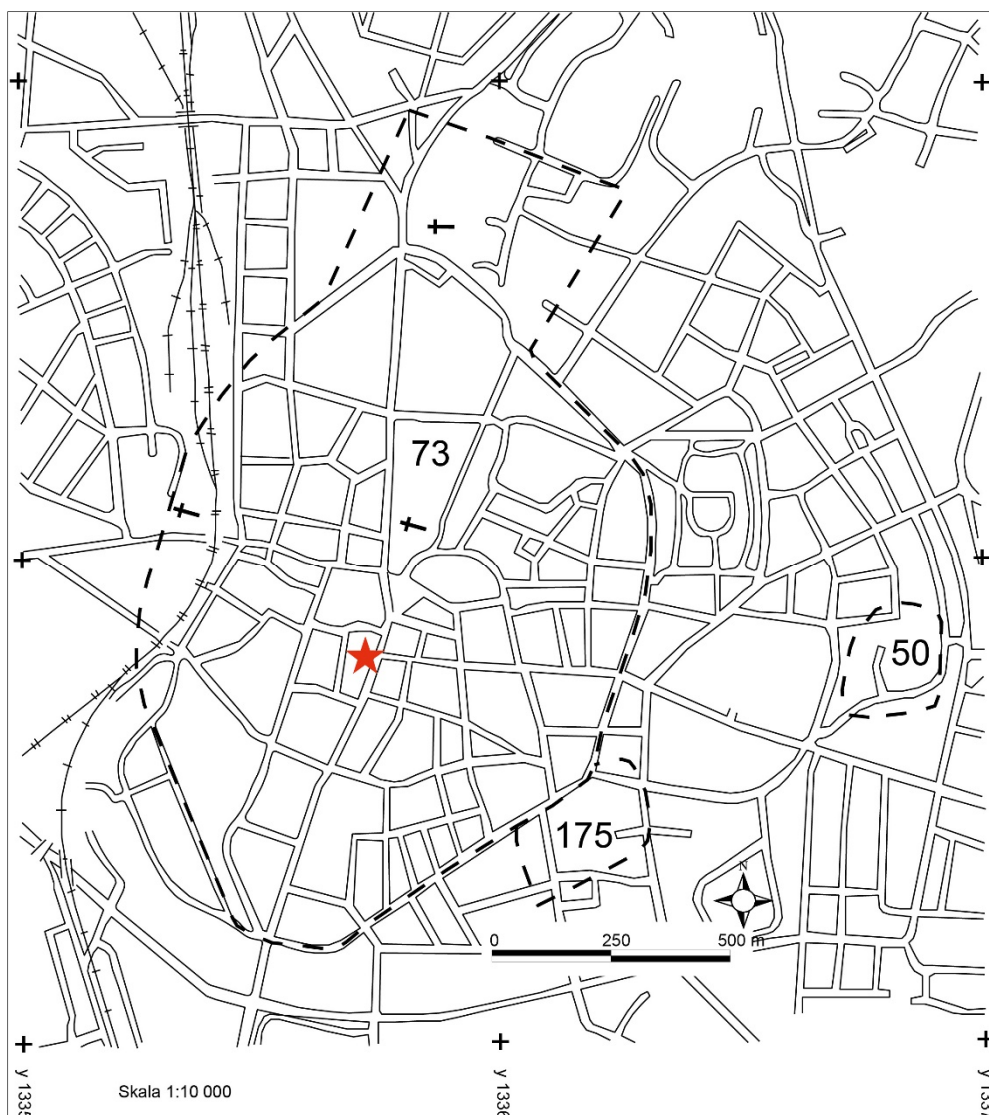
Omslagsbild: Stäkets källare efter schaktning.
Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning.....	2
Fornlämningsmiljö	3
Tidigare arkeologiska iakttagelser.....	5
Genomförande och resultat.....	7
Kulturlagerstatus	11
Förslag på fortsatta åtgärder.....	12
Administrativa och tekniska uppgifter.....	13
Referenser	14
Bilagor	14
Bilaga 1. Plan- och sektionsritningar	15
Bilaga 2. Fyndlista	20
Bilaga 3. Arkeologiska generalkartan/tomtrekonstruktion/fastighetskarta	23

Sammanfattning

- Lundafastigheter ansökte år 2016 om tillstånd enligt 3 kap KML inför renovering av källargolvet i Stäket i Lund då lutningen av golvet varierade kraftigt. Enligt Länsstyrelsens bedömning var en arkeologisk kontroll tillräcklig, som vid behov kunde utökas till en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning med möjlighet till dokumentation (Lst dnr 431-11671-2016, Kulturens projektnr 61000-461).
- I enlighet med länsstyrelsens beslut genomförde Kulturens personal en arkeologisk kontroll år 2016 då golvet lades om. År 2017 övergick den arkeologiska insatsen till en arkeologisk schaktningsövervakning i samband med en geoteknisk undersökning, eftersom golvet återigen hade börjat luta. I maj år 2017 genomfördes därefter en golvsänkning vilket medförde ingrepp i fornlämning.
- Flera områden med tegelgolv i storstenstegel framkom, liksom stenläggningar, lergolv, områden med värmepåverkad lera, flera stolphål med trärester samt ett äldre trappfundament. I trappans fyllning framkom fynd som kunde dateras till 1760–1780, vilket innebär en tidsmässig avgränsning för när trappan åtgärdats. Fynden i övrigt uppvisade en spännvidd från 1300-talet och fram till 1700-talets slut vilket tyder på att ett omfattande nivelleringsarbete företagits i källaren och material hämtades troligen från en annan plats i närområdet.

Figur 1. Lunds medeltida stad, fornlämning 73:1, med platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna.

Inledning

Lundafastigheter ansökte år 2016 om tillstånd enligt 3 kap KML inför renovering av källargolvet i Stäket i Lund. Lutningen av golvet varierade kraftigt, uppskattningsvis upp till 1:20. Enligt Länsstyrelsens bedömning var en arkeologisk kontroll tillräcklig, som vid behov kunde utökas till en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning med möjlighet till dokumentation (Lst dnr 431-11671-2016, Kulturens projektnr 61000-461). I enlighet med länsstyrelsens beslut genomförde Kulturens personal en arkeologisk kontroll 2016-07-12 då golvet lades om. I mars år 2017 övergick den arkeologiska insatsen till en arkeologisk schaktningsövervakning i samband med en geoteknisk

undersökning, eftersom golvet återigen hade börjat luta. I maj år 2017 genomfördes därefter en golvsänkning vilket medförde ingrepp i fornlämning.

Fornlämningsmiljö

Kvarteret Färgaren har ett centralt läge i Lund. Stora Södergatan och Grönegatan har medeltida ursprung medan Kattesund lades ut först efter reformationen över platsen för Sankt Drottens kyrka. Den västra sträckningen av Drottensgatan har också den medeltida ursprung, medan den östra delen tillkom efter reformationen, då den löper över kyrkogården tillhörande Sankt Andreas kyrka. Staffans gränd lades ut under 1950-talet och förlängdes söderut år 1982, vilket delade kvarteret i två delar. Den västra delen fick namnet Drotten och den östra behöll namnet Färgaren (Gardelin 2002).

Kvarterets norra del har under medeltid tillhört Sankt Drottens kyrka med kyrkogård. Profanbebyggelse låg söder därom och i söder gränsade kvarteret mot Sankt Andreas kyrka. I den östra delen av kvarteret uppfördes två tegelbyggnader under 1500-talet, och tegelbyggnaderna brukar benämnas fru Görvels gård, Stäket eller Borgska huset. Byggnaderna har troligen uppförts i mitten av 1500-talet, då riksrådet Lave Brahe förvärvade tomten. Efter hans död övergick gården till hans änka Görvel Fadersdotter Sparre. Den norra byggnaden hade fungerat som bostad och den södra som ekonomibyggnad, men har troligen även använts till festliga sammankomster i en stor sal, detta i enlighet med de allmänna bostadsförhållandena under medeltiden (Blomqvist 1951:352). Under 1500- och 1600-tal beboddes kvarteret av borgare från olika sociala skikt. Några tomter beboddes av hantverkare som murarmästare, skomakare och träskärare, andra tomter av rådmän eller borgmästare (Gardelin 2002). Enligt Anders Andréns tomtrekonstruktion från tiden omkring år 1500, ligger undersökningsområdet inom den äldre tomten 213:1 (Bilaga 3). Den äldsta kända uppgiften om ägandeskapet är från år 1554. Västra delen av tomten nämns som (riksrådet) Lave Brahes till Krageholm hage. År 1568 nämns som (Lave Brahes änka) Fru Görvel (Fadersdotter Sparres) gård. År 1584 nämns tomten fortfarande som Fru Görvels gård. År 1652 nämns som den gård Otte Marsvin tidigare ägde (André 1984:99 f).

I det äldre kartmaterialet från 1600-talets andra hälft kan man se hur bebyggelsen har fördelats sig i kvarteret. Från en odaterad karta, som möjligen kan vara från år 1669, finns bebyggelse i den norra delen av kvarteret, i sydväst och längs med hela den östra sidan. De medeltida stenhusen har ritats större än den övriga bebyggelsen (André & Högstedt 1990:16 ff).

Bebyggelsen i kvarteret bestod under 1700-talet och en bit in på 1800-talet till största delen av korsvirkesbebyggelse. Under slutet av 1800-talet ersattes några av korsvirkeshusen med tegelbyggnader. Kvarteret har fått sitt namn efter färgerirörelsen som släkten Borg bedrev där under ett par hundra års tid. Kvarterets nordöstra hörn utgjordes till mitten av 1800-talet av en stor trädgårdstomt, vars utbredning till stor del sammanföll med den forna begravningsplatsen till Sankt Drottens kyrka (Bevaringskommittén 1981:72 f).

Under 1900-talet har Stäket genomgått flera ombyggnationer, vilket Kulturens LB-arkiv uppvisar. Omfattningen av arbeten under golv är dock oklar. I december år 1929 fanns till exempel inga trappgavlar på byggnaden, det tillkom först senare. Stäket var även under en period sammanbyggd med en annan byggnad i norr, vilken revs under 1970-talet (figur 2).

Figur 2. Fotografi på Stäkets östra sida år 1929. Trappgavlar saknas och byggnaden är sammanbyggd i norr med en annan fastighet. Kulturens LB-arkiv.

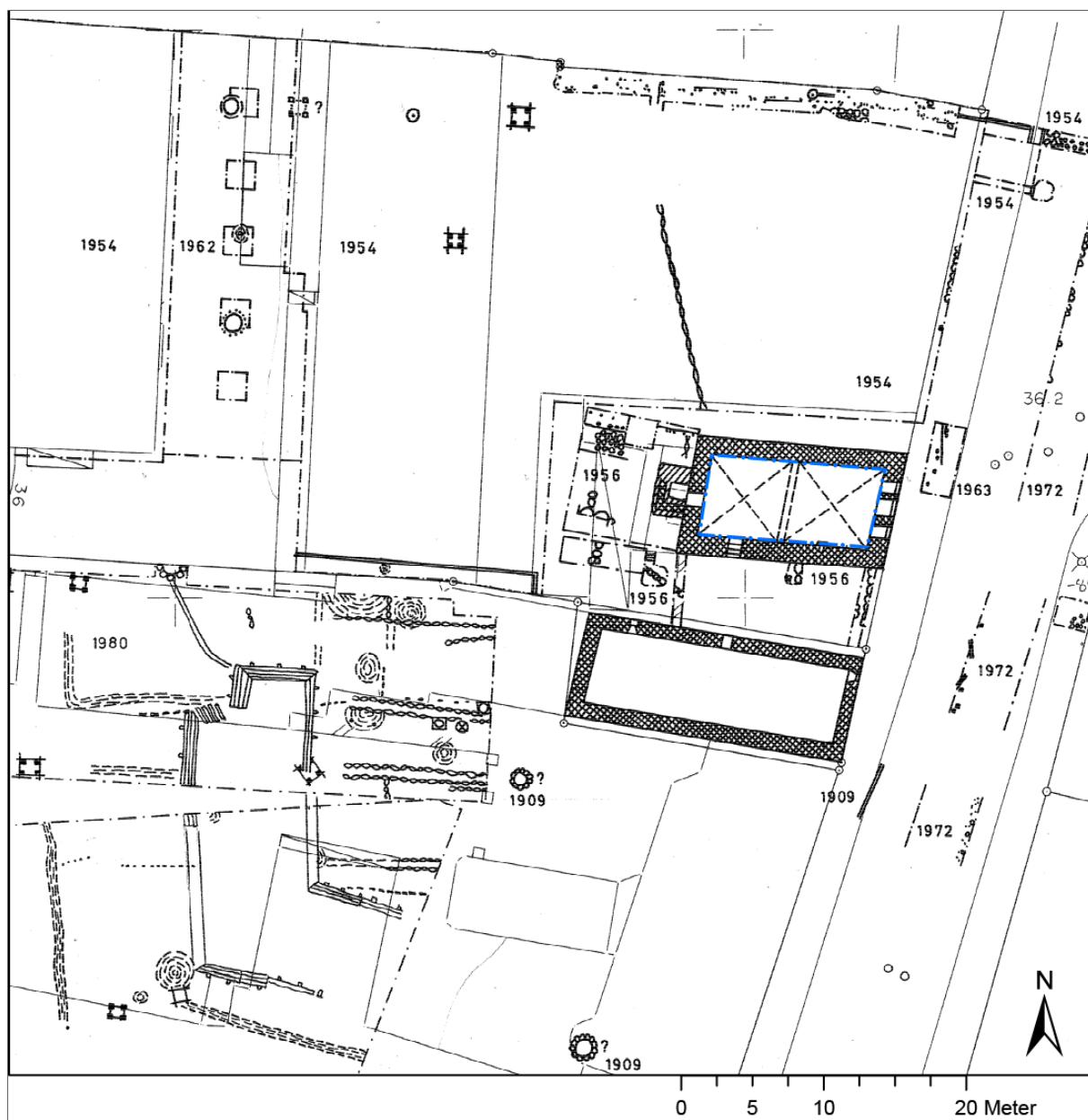
Figur 3. Fotografi på Stäket år 1973. Trappgavlar saknas fortfarande och byggnadens sammanbyggda del i norr rivs till förmån för EPA-huset. Fotografiet är taget från väster. Kulturens LB-arkiv.

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Ett antal tidigare arkeologiska iakttagelser har gjorts tillsammans med enstaka undersökningar inom kvarteret Färgaren. Uppgifterna nedan är hämtade från Kulturens LA-arkiv om inget annat anges.

Tabell 1. Tidigare arkeologiska undersökningar och iakttagelser

Kvarter	Årtal	Resultat
Färgaren 22	1960	Grundgrävning, stavkyrka, gravar, byggnadslämningar, träföremål, keramik, rester efter metallhantverk påträffades.
	1994	Arkeologisk förundersökning, endast modernt frischakt från tidigare grundgrävning påträffades.
Färgaren 25	1980	Grundgrävning, byggnadslämningar från tidig medeltid, rökugn, brunn, gränsmarkeringar och rännor. Fynd av bl a keramik, läderskor, mungiga, kammar, runben.
Färgaren 26	1954	Schaktningsarbeten, vattenrännor, brunn och diverse lösfynd påträffades.
	1956	Schaktningsarbeten för pannrum, värmeledningscentral och oljetank. Fynd av keramik, murtegel, taktegel, verktyg, läderskor, kammar och spik.
	1998	Arkeologisk förundersökning, endast moderna frischakt, kabel- och rörledningar påträffades.

Figur 4. Arkeologiska generalkartan med undersökningsområdet markerad med blå streckad linje.

Genomförande och resultat

I samband med att Lundafastigheter ansökt om tillstånd inför renovering av källargolvet i Stäket i Lund genomfördes först en antikvarisk kontroll i samband med omläggning av golv, därefter kompletterades insatser i flera omgångar med två provgropar, en geoteknisk undersökning, samt slutligen en schaktningsövervakning. Anledningen till insatserna var återkommande sättningar i tegelgolvet.

År 2016 genomfördes en antikvarisk kontroll i samband med omläggning av golv. Syftet med den antikvariska kontrollen var att tillgodose att fornlämningen under golvet inte påverkades av insatserna.

Under vintern år 2017 framkom att arbetet som gjordes med omläggningen av golvet inte avhjälpt problemet med sättningsskador. En arkeologisk övervakning genomfördes därefter under mars år 2017 i samband med en geoteknisk undersökning. Två borrhövar (BP) togs (Bilaga 1).

- I BP1 framkom kulturlager på ett djup av 0,65 m under golvet. Ett hålrum ovanpå kulturlagernivån tolkas som möjliga råttgångar. Morännivån dokumenterades på ett djup av 2,05 m.
- I BP 2 framkom kulturlager på ett djup av 0,60 m och morän framkom på 1,90 m. Kulturlagren var välbevarade och fuktiga.

Figur 5. Borrhöv 1

Borrhöv 2 samt provgrop

I maj år 2017 upptogs två provgropar för att kontrollera grundkonstruktionen enligt länsstyrelsens kompletterande beslut daterat 2017-05-02.

- Grundstenar påträffades cirka 0,35–0,55 m under golvnivån. Runt om grundstenarna fanns packningslera för att stabilisera konstruktionen. Ovanpå grundstenarna fanns relativt omrörda lager med inslag av grus. Största djupet på provgroparna blev 0,55 m under golvnivån.

En fjärde komplettering i ärendet beslutades av Länsstyrelsen 2017-05-30 där följande godkännande gavs: *Ni (Lundafastigheter) har nu redovisat ett slutligt förslag för golvkonstruktionen. Ni kommer att ta bort befintligt tegel, två lager cellplast, ett makadamlager samt uppemot 30 cm under sistnämnda lager. Därmed är ni ner i de översta delarna av kulturlagret.*

Under juli månad år 2017 revs således golvet inklusive frigolit och makadam. Ett skikt av omrörda massor av grus, träspån och torr jord, troligen från 1950-talets ingrepp och golvläggning skyfflades ut. Kulturlagret som framkom under detta var mycket ojämnt över hela ytan (Bilaga 1, nivå 1).

Nivå 1 under makadam

I öster framkom intakta äldre kulturlager på en nivå av 0,40 m under golvnivån och mot väster på sina ställen först på en nivå av 0,85–0,90 m. Enligt Länsstyrelsens kompletterande beslut från 2017-05-30 fick som mest 0,30 m under makadamlagret tas bort då de översta delarna av kulturlagren skulle komma att påverkas. På flera ställen framkom äldre tegelgolv på en nivå av cirka 0,40–0,60 m under golvnivån beroende på sättningar. Dessa kunde sparas trots att de till viss del låg på en högre nivå än vad konstruktörerna önskade, liksom flera större stenar som framkom vilka även tilläts ligga kvar (Bilaga 1).

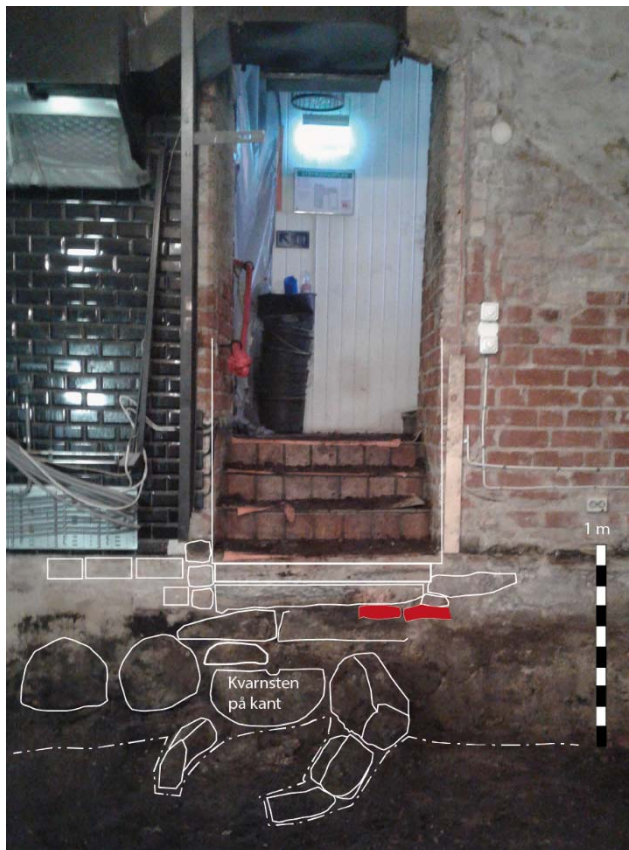
Figur 6. Tegelgolv påträffades på flera områden, skicket varierande.

Kullerstenläggningar dokumenterades sporadiskt i källarvåningen, i olika hög grad välbevarade. Lergolv framkom också varav delar av detta var påverkat av värme. I väster påträffades en äldre trappanläggning, vilket visade att den ursprungliga dörröppningen varit mindre samt lägre än i förhållande till dagens. Trappan hade två avsatser delvis uppbyggda med en halv kvarnsten, stenar samt uppfyllnadsmaterial bestående av grus, lera och mängder av fynd. Fynden i trappans fyllning kan dateras till sent 1700-tal, vilket kan betyda att trappan justerades/tillkom i slutet av 1700-talet. Ett ledfynd är engelskt saltglaserat flintgods som tillverkades mellan 1760–1780 i Staffordshire ¹ och vars skärvor från ett fat påträffades bland en mängd andra fynd i trappfundamentet.

Figur 7. I den påträffade äldre trappans fyllning mellan stenar påträffades mängder med fynd, både glas från buteljer och skärvor från flintgods tillverkat i Staffordshire 1760–1780.

¹ creamware <https://en.wikipedia.org/wiki/Creamware>

Figur 8. Ett äldre trappfundament påträffades i väster.

Figur 9. Det äldre trappfundamentet sett från norr.

Fynden som framkom under schaktningsarbetena kan dateras från 1300-talet och fram till 1780-talet varför det nog kan förutsättas att det genomförts nivelleringsinsatser under flera omgångar, där fyllnadsmaterial hämtats utifrån. Tegelgolven av storstenstegel som punktvis fanns bevarade bedöms härröra från 1600–1700-talet. Troligen är det återanvänt tegel då flera tegelstenar inte var i full storlek och generellt var golven i ganska dåligt skick.

Schaktbotten täcktes slutligen av en gummimatta för att bromsa kulturlagrens fortsatta uttorkning. Därefter tillkom bärlager av glasgranulat och en gjuten platta.

Figur 10. En tjock gummimatta lades ut ovan schaktbotten för att förhindra fortsatt uttorkning och förhoppningsvis minska risken för återkommande sättningsskador. Ovan gummiduken tillkom glasgranulat och sedan en gjuten betongplatta. Fotografi från väster.

Kulturlagerstatus

Det är förmodligen rimligt att förmoda att en pågående uttorkningsprocess av kvarvarande kulturlager pågår i Stäkets källare. Återkommande problem med sättningar i golv kan tyda på att nedbrytningsprocessen är i full gång. Än så länge finns en fuktighet kvar och det går att urskilja bland annat lergolv.

Förslag på fortsatta åtgärder

Vid eventuella framtida åtgärder bör en kontrollerad handgrävning göras eftersom schaktningsarbetet stannade på en yta som förmodligen kan dateras till 16-1700-tal. En schaktningsövervakning kan inte anses vara lämplig då det är ett unikt tillfälle att inhämta kunskap om kulturlager inne i en medeltida byggnad. Då också nedbrytningstakten kan anses vara hög kanske det också kommer att vara sista chansen att kunna dokumentera stratifierade lager.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-11671-2016
Fornlämningsnr	RAÄ Lund 73:1
Lämningsnr, fornreg	L1988:5459
Kulturens projektnr	61000-461
Trakt/kvarter/fastighet	Färgaren 26
Socken	Lunds stad
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Byte av golv och nivelleringschaktning
Uppdragsgivare	Lundafastigheter
Typ av undersökning	Arkeologisk kontroll, arkeologisk schaktningsövervakning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Gertie Ericsson, Aja Guldåker
Övrig personal	-
Fältarbetstid	2016-07-12–2017-07-13
Fälttid, arkeolog, tim	24 h
Fälttid, maskin, tim	-

Yta, m²	60 m ²
Kubik, m³	9 m ³
Schaktmeter, m	-

Fyndmaterial	KM95407:1–5 Fynden förvaras efter fyndfördelning på Kulturens magasin Diabasen
Ritning, dokumentation	4 st A3 ritfilm: 1 sektionsritning skala 1:20, 3 planritningar skala 1:100, Digitala inmättningsfiler i Kulturens stads-GIS
Foto	24 digitala fotografier
Analyser	-
Arkivmaterial, förvaring	Kulturens LA-arkiv under fastighetsbeteckningen Färgaren 26

Referenser

André, A. & Högstedt, C. 1990. *Kartornas Lund. 1580-talet till 1950*. Gamla Lund förening för bevarande av stadens minnen. Årsskrift 72. Lund.

André, A. 1984. Lund, tomtindelning, ägostruktur, sockenbildning. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer, *rapport Medeltidsstaden 56*.

Bevaringskommittén. 1981. *Lunds stadskärna. Bevaringsprogram Clemens och Drottens rotar*. Lund.

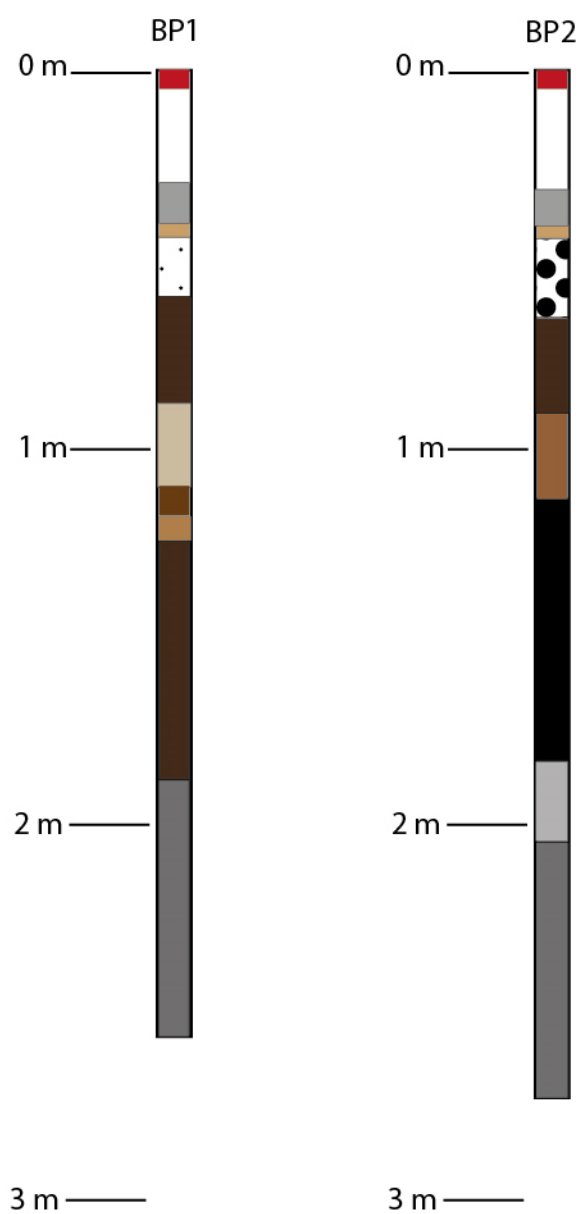
Blomqvist, R. 1951. *Lunds historia, Medeltiden*. Lund.

Gardelin, G. 2002. Kv Färgaren 28. Arkeologisk förundersökning och undersökningsplan 2002. *Kulturen, Arkeologiska arkivrapporter från Lund*, nr 106.

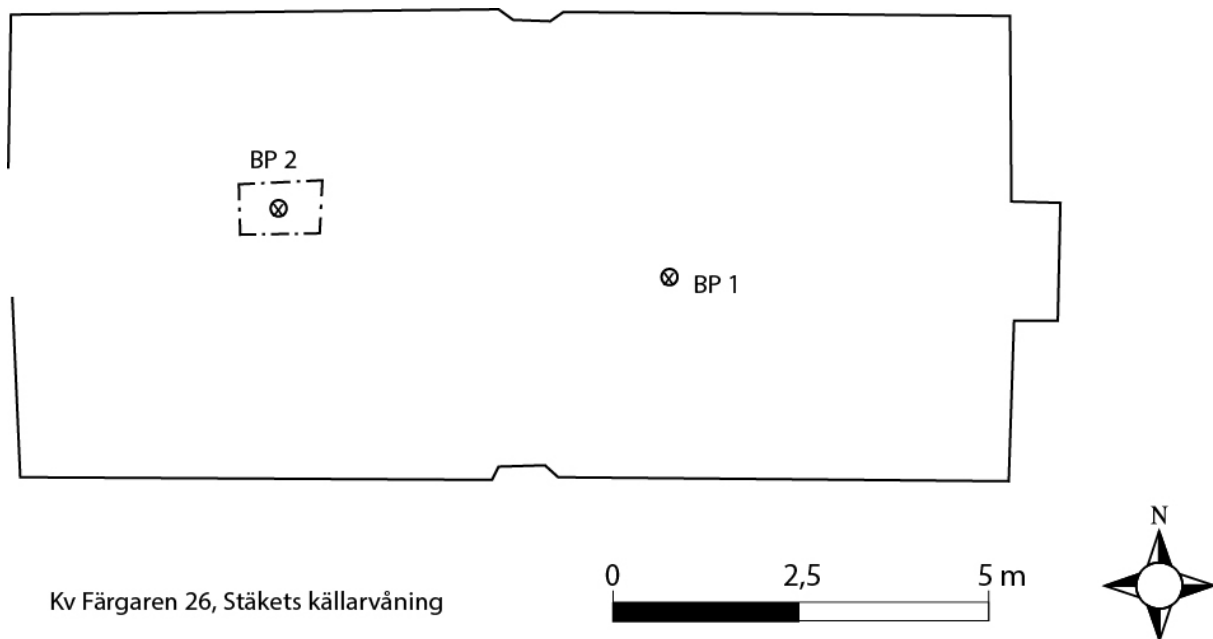
Bilagor

1. Plan- och sektionsritningar
2. Fyndlista
3. Andréns tomtrekonstruktion år 1500

Bilaga 1. Plan- och sektionsritningar

Sektionsritningar Borrprov 1 och 2

Resultat borrhöver

Borrhöver 1 (BP1)

0-0,05 m	Tegelöolv
0,05-0,20 m	Frigolit
0,20-0,30 m	Makadam
0,30-0,35 m	Sand
0,35-0,65 m	Hålrö samt sand/råttgångar?
0,65-0,90 m	Svartbrö, torr, finkörnig mylla med lite lerinslag, sot, träkol och tegelkross. Möjlig ett brandlager.
0,90-1,10 m	Något ljusare brö siltig och sandig lera. Fet och moränliknande. Troligen omdeponerad.
1,10-1,80 m	Svart något fuktig till fuktig fet lera med sandinslag, sot, träkol och träinslag. Torvliknande.
1,80-2,05 m	Grå gyttjig lera, finkörnig och fuktig. Något kompakt. Liknar sjöbotten. Mycket fuktigt i botten på lagret.
2,05-2,70 m	Ljusgrå, finkörnig, siltig lera. Mycket kompakt. Morän.

Sammanfattning: Kulturlager från en nivå av 0,65-1,80 m.

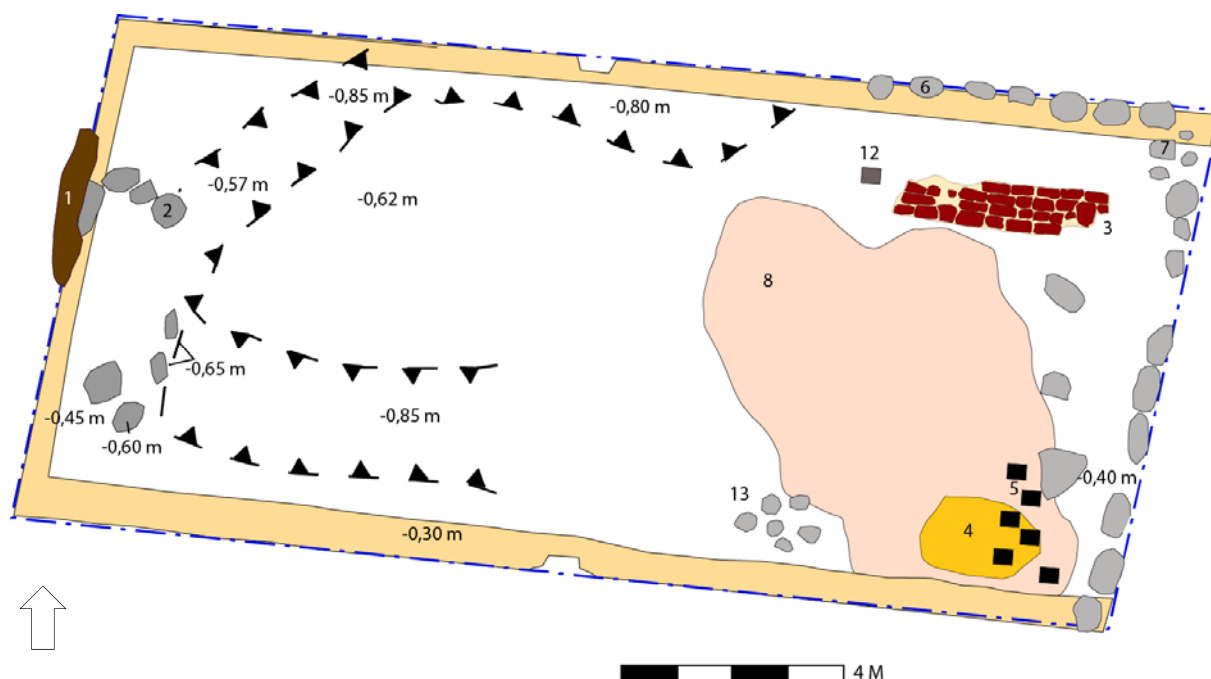
Borrhöver 2 (BP2)

0-0,05 m	Tegelöolv
0,05-0,20 m	Frigolit
0,20-0,40 m	Makadam
0,40-0,45 m	Sand
0,45-0,60 m	Mörkgrå grovkörnigt grö, sotigt med träspånliknande material. Möjlig isolering från 1950-talet.

- 0,60-0,85 m Brunsvart, något fuktig, finkornig mylla med lite lerinslag, gödsel, sot, träkol och gråa lerfläckar. Omrörda kulturlager.
- 0,85-1,10 m Ljusgul kalkbruk, något mjuk och något fuktig. Grovkornig. Kan ha utgjort golvlager.
- 1,10-1,15 m Brun, finkornig och något fuktig lera med inslag av tegelkross och träkol. Kulturlager.
- 1,15-1,25 m Ljusbrun lera, finkornig med inslag av kalkbruk. Utjämning.
- 1,25-1,90 m Svartbrun, något fuktigt med inslag av sot. Finkornig lera med humusinslag. Fuktigt. Keramik av typen äldre rödgods. Äldre markhorisont.
- 1,90-2,65 m Grå finkornigt, fuktigt, mjuk. Sandig lermorän.

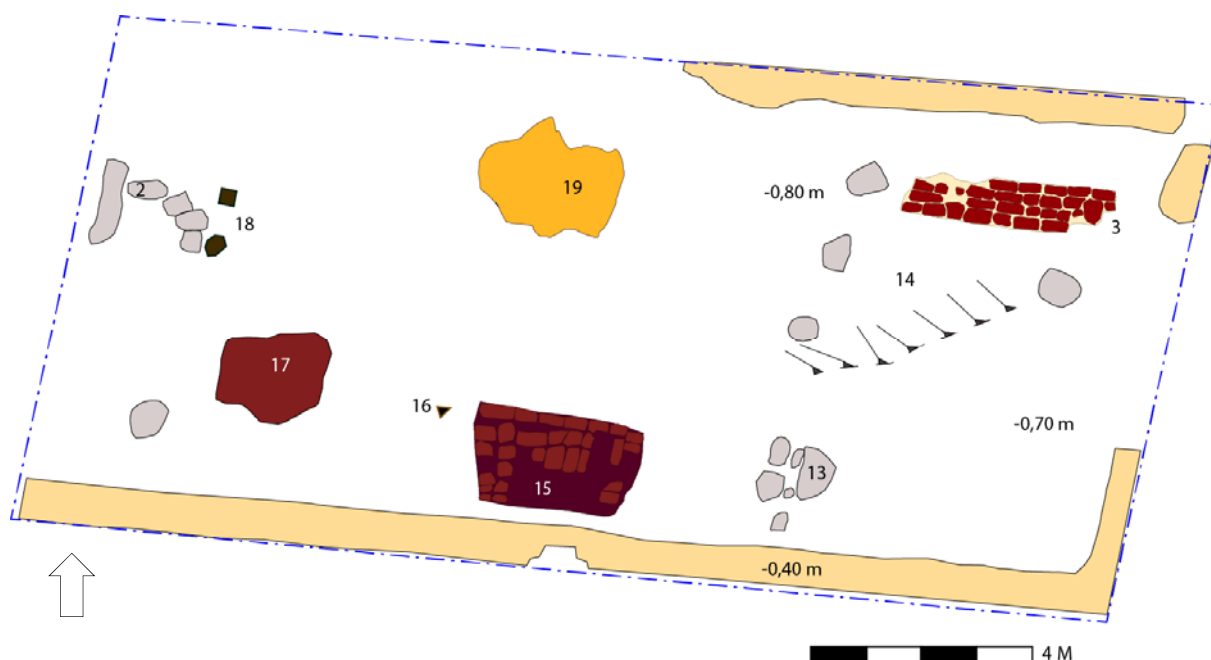
Sammanfattning: Kulturlager från en nivå av 0,60-1,90 m.

Planritningar

Nivå 1. Under befintligt tegelgolv och makadam

1. Brunsvart lera med grusinslag. Något kompakt, torrt. Smutslager ovanpå äldre trappa i sten. Fynd av keramik av typen yngre rödgods.
2. Sten. En trappsten och flera mindre stenar, cirka 0,50 m under befintlig golvnivå.
3. Tegelgolv, sotigt. Storstenstegel lagd i fint grus. Troligen återanvänt då många stenar är delade och i dåligt skick, 0,12×0,25×0,08 m.
4. Värme påverkad lera med inslag av träkol. Golv eller ugnsbotten. -0,40 m.
5. Förruttnat trä, hålrum. Cirka 1 m ner i hålen är det stopp. Hålen synliga vid -0,40 m under dagens golvnivå. Spår efter en möjlig mellanvägg.
6. Stöttande grundstenar med packad lera kring. Cirka -0,40 m under dagens golvnivå.
7. Stenläggning -0,65 m. I brunsvart, något mjuk lera med mycket träkol i samt kalkprickar.
8. Gulbeige, torr, finkornig lera. Golv -0,40 m under dagens golvnivå.
9. Under (8) skymtar ett lager av svartbrun, fet lera med inslag av träkol.
10. Under (9) skymtar ett sten/tegelgolv. Söndervittrat, Kontext 8–10 består av väldigt tunna skikt.
11. Svartbrun, fet lera med inslag av djurben, horn, stengodsskärvor och yngre rödgods. Uppfyllnadslager under golven.
12. På -0,45 m djup framkom ett stolphål med förmultnat trä, cirka Ø 0,10 m. Stopp efter 0,40 m.
13. Stenläggning cirka -0,50 m under golvnivå. Ligger inte helt jämnt längre, kan vara omrört. En större sten i öster.

Nivå 2. -0,70–0,80 m under befintlig golvnivå, schaktbotten

13. Stensamling med stor plan sten samt flera nästan högställda stenar. Troligen ej stenläggning utan snarare fundament cirka -0,50–0,70 m under dagens golvnivå.

14. Brunsvart, beigemelerad lera med grusinslag. Uppfyllnadsmassor för nivellering av golv. Fet, finkornig med inslag av bränd lera, tegel, kalk och djurben. Samma som (11) men mer brun och något fuktig.

15. Tegelgolv. Storstenstegel med sot på. Ett skikt med finkornig sand med lerinblandning ovanpå som utjämning.

16. Trekantigt pinnstick, cirka Ø 0,05 m.

17. Tegelgolv i mycket dåligt skick. -0,70 m under dagens golv.

18. Stolphål med förmultnat trä -0,70 m under dagens golv. Ø 0,10 m. Stopp 0,50 m ner.

19. Område med värmepåverkad lera. Golv, -0,70 m under dagens golv.

En lerpäckning kring grundmuren i kanterna kvarstår för att inte rucka på murverket. Därmed är det en lerklack cirka 0,40 m ut från väggen runt om.

Bilaga 2. Fyndlista

Färgaren 26

Arkeologisk kontroll, schaktningsövervakning 2016–2017

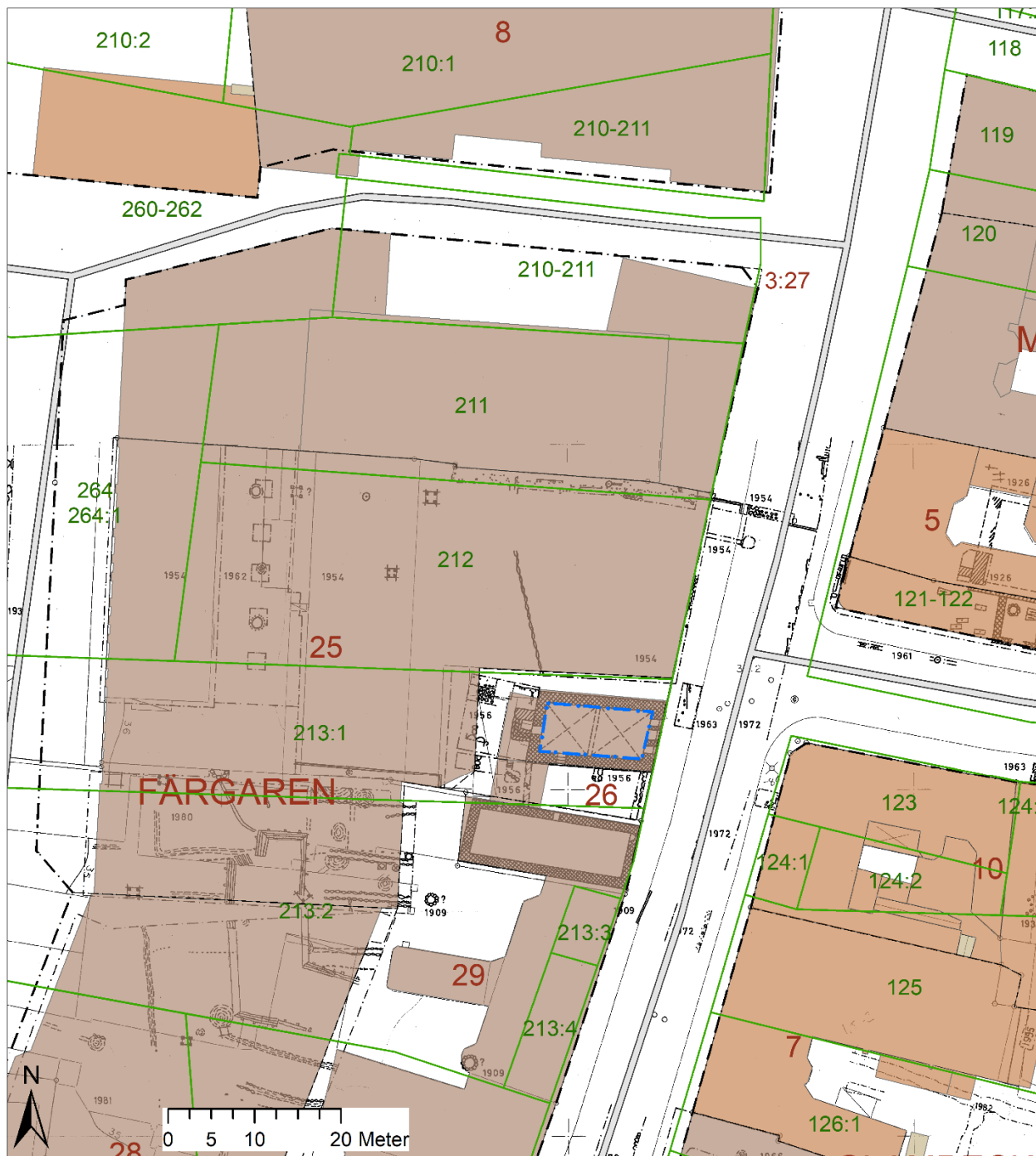
KM 95407

Fyndnr	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.	Kommentarer
1	Nivå 2	Glas	Föremål, oidentifierat				3	12	-0,70 m dj Västra delen
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Fat	Mynning - buk	2	60	Intill äldre trappa i V, på och intill trappsten -0,70 m dj Västra delen
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	Buk	1	8	-0,70 m dj Västra delen
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Fat	Buk	1	15	-0,70 m dj Västra delen
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	Buk	1	3	-0,70 m dj Västra delen
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Flintgods	Fat	Mynning	1	7	-0,70 m dj Västra delen Staffordshire 1760-80
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods	Trefots-gryta	Mynning	1	30	-0,70 m dj Västra delen
1	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods	Fat	Mynning	1	47	-0,70 m dj Västra delen
2	Nivå 2	Glas	Butelj			Botten	1	148	Toppen av kulturlagret -0,50 m dj Västra delen
2	Nivå 2	Keramik	Kärl	Stengods, Siegburg	Kanna	Mynning - hals	1	17	Toppen av kulturlagret -0,50 m dj Västra delen
2	Nivå 2	Keramik	Kärl	Nästanstengods, Siegburg	Bägare	Mynning - hals	2	13	Toppen av kulturlagret -0,50 m dj Västra delen
2	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre svartgods	Kruka	Buk	1	10	Toppen av kulturlagret -0,50 m dj Västra delen
3	Borrprov 2	Keramik	Kärl	Äldre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	Odefinierad	1	1	Avförd, endast en liten skärva 1,25-1,90 m dj
4	Nivå 2	Glas	Butelj			Botten	1	138	Trappfyllning. Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m

Fyndnr	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.	Kommentarer
4	Nivå 2	Glas	Flaska				7	261	Trappfyllning. Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m
4	Nivå 2	Glas	Oidentifierat				2	62	Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m
4	Nivå 2	Keramik	Kärl	Flintgods	Fat	Mynning	4	342	Över kulturlagret. Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m
4	Nivå 2	Keramik	Kärl	Yngre rödgods	Fat	Mynning	2	33	Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m
4	Nivå 2	Keramik	Kärl	Porslin	Skål eller kopp	Mynning	1	4	Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m
4	Nivå 2	Molluskskal	Pilgrims-märke					13	Väster om kvarnsten vid äldre trappa, -0,70 m
5	11	Keramik	Kärl	Stengods, Siegburg	Oidentifierad	Hals	1	10	
5	11	Keramik	Kärl	Nästanstengods, Niedersachsiskt	Kanna	Buk	1	21	
5	11	Keramik	Kärl	Stengods, Siegburg	Kanna	Buk - botten	1	48	
5	11	Keramik	Kärl	Nästanstengods, Niedersachsiskt	Kanna	Botten	1	17	
5	11	Keramik	Kärl	Äldre rödgods, Sydkandinaviskt	Kanna	Botten	1	40	
5	11	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	Mynning - buk	1	32	
5	11	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	Buk	1	11	
5	11	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebensgryta	Buk	1	10	
5	11	Keramik	Kärl	Äldre rödgods, odefinierat	Kanna	buk	2	20	
5	11	Keramik	Kärl	Äldre rödgods, odefinierat	Oidentifierad	buk	1	10	
5	11	Keramik	Kärl	Svartgods, odefinierat	Kruka	buk	1	13	

Fyndnr	Kontext	Material	Sakord	Formtyp	Undertyp	Del	Antal	Vikt, g.	Kommentarer
5	11	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebens-gryta	buk	1	6	
5	11	Keramik	Kärl	Yngre rödgods, odefinierat	Trebens-gryta	buk	1	8	
5	11	Horn	Obearbetat djurben/horn			Djurben/horn, övrigt	1	87	Rådjur
5	11	Slagg	Järnhaltig				2	32	
5	11	Kopparlegering	Nål				1	1	Avförd
5	11	Glas	Föremål, oidentifierat				1	27	

Bilaga 3. Arkeologiska generalkartan / tomtrekonstruktion / fastighetskarta

Anders Andréns tomtrekonstruktion över området omkring år 1500 med gröna linjer för tomtgränserna och gröna siffror för tomtnummer (Andren 1984). Dagens fastighetskarta i färg samt dagens kvartersbeteckning i rött samt -nummer i röd färg (© Lantmäteriet). Längst ner i botten på kartan i svartvitt Kulturens Arkeologiska generalkarta (Kulturen). Undersökningsområdet markerat med blå streckad linje.

2020

- 2020:25 Kv Domkyrkan 1, 2, Sankt Laurentius 2, 3, Sankt Mikael 13, 14 och Svartbröder 3. Fornlämning RAÄ 73:1/L1988:5459, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län, Arkeologiska schaktningsövervakningar 2017-2019. Amanda Sjöbeck.
- 2020:26 Kv Kulturen 24 & Kv Tegnér 1, RAÄ 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2017 – 2019. Adam Hultberg.
- 2020:27 Kv Kryptan 10, RAÄ 93:1/ L1988:6337, Södra Sandby socken, Lunds kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2017. Amanda Sjöbeck.
- 2020:28 Kv Kryptan 10, RAÄ 93:1/ L1988:6337, Södra Sandby socken, Lunds kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2017. Amanda Sjöbeck.
- 2020:29 Kv Carl Holmberg 2, RAÄ 73:1 / L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne Län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Adam Hultberg.
- 2020:30 Kv Brunius 18, RAÄ 73:1 / L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne Län. Arkeologisk förundersökning 2014–2015. Niclas Kronroth.
- 2020:31 Stora Råby 34:38, RAÄ Stora Råby 10:1 / L1988:6568, Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. Adam Hultberg.
- 2020:32 Lund 73:1, RAÄ Lund 73:1, L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. VA i Lunds innerstad. Arkeologiska schaktningsövervakningar 2016–2017. Linnea Lidh.
- 2020:33 Kyrkogatan 13, Fornlämning RAÄ Lund 73:1, Lämningsnummer L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Truls Månsson.
- 2020:34 Kv Sankt Jakob 13, RAÄ Lund 73:1, L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2017. Linnea Lidh.
- 2020:35 Vagnmansgårdens lada, Landskrona, Landskrona stad, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert, Victoria Hult.
- 2020:36 Kv Kulturen 4–8, RAÄ Lund 73:1, L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2019/2020. Aja Guldåker.
- 2020:37 Kv Paradis 43, RAÄ Lund 73:1 / L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Adam Hultberg.
- 2020:38 Kv Dövstumskolan 11, fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk utredning 2016. Gertie Ericsson och Johan Wallin.
- 2020:39 Kv Botulf 11, fornlämning RAÄ Lund 73:1/lämningsnr L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Linda Billström.
- 2020:40 Kv Gylleholm 14, fornlämning RAÄ Lund 175:1/lämningsnr L1988:5060, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll 2020. Linda Billström.
- 2020:41 Döbeln 8, Krognoshuset, Lund, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2019-2020. Carita Melchert.
- 2020:42 Trolle Ljungby kyrka, Trolle Ljungby socken, Kristianstads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert.
- 2020:43 Åhus 55:51, lämningsnr L1990:4674, Transval, fornlämning Åhus 35, Åhus socken, Kristianstads kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2016-2017. Gertie Ericsson och Krister Kåm Tayanin.
- 2020:44 Norra Rörums kyrka, Norra Rörums socken, Höörs kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2019-2020. Carita Melchert.
- 2020: 45 Ekska huset, St Peter 28, Lund, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert.
- 2020:46 Västerstads kyrka, Västerstad, Hörby kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Victoria Hult
- 2020:47 Östraby kyrka, Östraby, Hörby kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Victoria Hult
- 2020:48 Flyinge 22:40, Flyinge Kungsgård, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert.
- 2020:49 Flyinge 22:40, Flyinge Kungsgård, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert.
- 2020:50 Åkarp 3:2, RAÄ Uppåkra 46/L1986:5285. Uppåkra socken, Burlövs kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic och Aja Guldåker.

- 2020:51 Nordstjärnan 56, fornlämning RAÄ Trelleborg 19:1/Lämningsnr 1988:7459, Trelleborg, Trelleborgs kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2020. Linda Billström.
- 2020:52 Södra Esplanaden, fornlämning RAÄ Lund 73:1/Lämningsnr 1988:5459, Lund, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2016–2017. Mattias Karlsson och Aja Guldåker.
- 2020:53 Kv. Föreningen 13, Lund. Lund fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds socken, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2018. Mattias Karlsson.
- 2020:54 Kv. Kråkelyckan 6, Lund. Lund fornlämning 73:1, Lunds stad, Lunds socken, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2019. Mattias Karlsson.
- 2020:55 Kv Bispen 1, fornlämning 73:1/Lämningsnr L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Gertie Ericsson.
- 2020:56 Östarp 1:3, Gamlegård Kulturens Östarp, Sjöbo kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert.
- 2020:57 Öveds kyrkogård, Öveds socken, Sjöbo kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Carita Melchert.
- 2020:58 Kv Domkyrkan 2, kv Historiska museet 1 och Innerstaden 2:1, fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5359, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2012. Gertie Ericsson.
- 2020:59 Håslövs mölla, Södra Håslöv 18:2, Vellinge kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2020. Henrik Borg.
- 2020:60 Kv Färgaren 29, fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2019. Linda Billström.
- 2020:61 Kv Billegården 21, fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning och slutundersökning 2013. Ivan Balic.
- 2020:62 Kv Färgaren 26, fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll och schaktningsövervakning 2016–2017. Aja Guldåker